

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

8 Νοεμβρίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4975

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 131/21

Κανονισμός λειτουργίας του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, σε συνεργασία με το ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος και το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών με τίτλο «Cultural Heritage Materials and Technologies - CultTech».

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Έχοντας υπόψη

1. Τις διατάξεις του άρθρου 45, παρ. 1 και του άρθρου 85, παρ. 6 του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 19, παρ. 8 του ν. 4521/2018 (Α' 38) «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις»

3. Τη διάταξη του άρθρου 26, παρ. 6 του ν. 4386/2016 (Α' 83), με την οποία αντικαθίσταται η περίπτωση γ' της παρ. 22 του άρθρου 80 του ν. 4009/2011 ως εξής: «Εως την έναρξη ισχύος του κατά το άρθρο 5 Οργανισμού κάθε Ιδρύματος και του κατά το άρθρο 6 Εσωτερικού του Κανονισμού, τα θέματα που προβλέπονται σε αυτούς ρυθμίζονται με αποφάσεις Συγκλήτου, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

4. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98).

5. Την υπ' αριθμ. 210838/Ζ1/1.12.2017 (ΦΕΚ 647/6.12.2017 τ. Υ.Ο.Δ.Δ.) διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, με την οποία διαπιστώνεται ο διορισμός του Αθανάσιου Κασιή, Καθηγητή του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ως Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, με πλήρη θητεία, από της εκδόσεως της διαπιστωτικής πράξης.

6. Την υπ' αριθμ. 8237/08.12.2017 (ΦΕΚ 4835/29.12.2017 τ.Β') απόφαση Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου περί μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στους Αντιπρυτάνεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4485/2017 (Α' 114).

7. Το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, του Εθνικού Κέντρου Έρευνας Φυσικών Επιστημών (ΕΚΕΦΕ) «Δημόκριτος» και του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών.

8. Το απόσπασμα πρακτικών της Συνέλευσης του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (συνεδρίαση 9η/9.5.2018).

9. Το απόσπασμα πρακτικών της 1138ης/23.3.2018 Συνεδρίασης του Δ.Σ. του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών.

10. Το απόσπασμα πρακτικών της 624ης/27.6.2018 Συνεδρίασης του Δ.Σ. του Εθνικού Κέντρου Έρευνας Φυσικών Επιστημών (ΕΚΕΦΕ) «Δημόκριτος».

11. Την υπ' αριθμ. 26/30.4.2018 απόφαση της 126ης Συνεδρίασης Συγκλήτου με τίτλο «Επανάδρυση του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο "Cultural Heritage Materials and Technologies-CultTech" του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σε συνεργασία με το ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος και το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών».

12. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Την έγκριση του Κανονισμού Λειτουργίας του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Cultural Heritage Materials and Technologies - CultTech» του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σε συνεργασία με το ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος και το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, ως ακολούθως:

Άρθρο 1.

Γενικές Αρχές

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

Στον παρόντα Κανονισμό παρουσιάζονται η δομή και οι κανόνες λειτουργίας του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ) με τίτλο «Cultural Heritage Materials and Technologies-CultTech» του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης

Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΠΑ. ΠΕΛ.) σε συνεργασία με το ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος και το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών το οποίο απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στην ειδικότητα Cultural Heritage Materials and Technologies η οποία αφορά την χρήση και την ανάπτυξη των τεχνολογιών για την μελέτη των υλικών καταλοίπων της Πολιτισμικής Κληρονομιάς.

Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού, όπως αυτές αναλύονται στα επόμενα άρθρα, εξειδικεύουν και συμπληρώνουν το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές, και συγκεκριμένα τις διατάξεις του ν. 4485/2017, ενώ ρυθμίζουν με ενιαίο τρόπο θέματα λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ., τα οποία δε ρυθμίζονται από την κείμενη νομοθεσία, αλλά είτε παρέχονται γι' αυτά σχετικές εξουσιοδοτήσεις από το νόμο, είτε ρυθμίζονται με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων του Δ.Π.Μ.Σ.. Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών δύναται να τροποποιηθεί, με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων του Δ.Π.Μ.Σ..

Άρθρο 2.

Αντικείμενο - Σκοπός -

Μαθησιακά αποτελέσματα του Δ.Π.Μ.Σ.

Το Διιδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Cultural Heritage Materials and Technologies - CultTech» εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, διέπεται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπεί στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των πτυχιούχων στο θεματικό πεδίο της έρευνας και εφαρμογών των νέων τεχνολογιών για την πολιτισμική κληρονομιά και τα υλικά της. Σκοπό αποτελεί η ικανότητα να κατανοούν να μετέχουν και να ερμηνεύουν διεθνή ερευνητικά προγράμματα και αποτελέσματα και με την προοπτική να σχεδιάσουν και να εκπονήσουν πρωτότυπη μεταπτυχιακή έρευνα. Το Δ.Π.Μ.Σ. στοχεύει στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την πραγματοποίηση μέρους ή ενός συνόλου ερωτημάτων ερευνητικού προγράμματος, και με στόχο:

α. να μπορούν να εργαστούν σε ερευνητικά προγράμματα στον τομέα της πολιτισμικής κληρονομιάς με χρήση τεχνολογικών εργαλείων,

β. να αναπτύξουν την ερευνητική φιλοσοφία και μέσω αυτής να κατακτήσουν τις έννοιες της εφικτότητας μιας τεχνολογικής ιδέας αλλά και της συνεπαγόμενης επιχειρηματικότητας και βιωσιμότητας του εγχειρήματος.

Άρθρο 3.

Αρμόδια Όργανα / Επιτροπές

για την ίδρυση - λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ.

Για την οργάνωση και λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. αρμόδια όργανα / επιτροπές είναι:

3.1 Σύγκλητος

Η Σύγκλητος είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα του Π.Μ.Σ. και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχε-

τικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

3.2 Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, που εκτελεί χρέη Προέδρου και τους Κοσμήτορες του Ιδρύματος, ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παρ. 5 του άρθρου 32 του ν. 4485/2017

3.3 Ειδική Διιδρυματική Επιτροπή (Ε.Δ.Ε)

Η Ειδική Διιδρυματική Επιτροπή είναι εννεαμελής και συγκροτείται από μέλη Δ.Ε.Π. του τμήματος και ερευνητές που υποδεικνύονται από τους συνεργαζόμενους ερευνητικούς φορείς, κατ' αναλογία του αριθμού των διδασκόντων τους στο Δ.Π.Μ.Σ. για διετή θητεία, καθώς και δύο εκπροσώπους των φοιτητών του μεταπτυχιακού προγράμματος, που εκλέγονται από τους φοιτητές του οικείου μεταπτυχιακού προγράμματος, για ετήσια θητεία και ασκεί τις αρμοδιότητες της Συνέλευσης του Τμήματος. Ο Πρόεδρός της, όπως και ο Διευθυντής του Προγράμματος, προέρχονται από το Τμήμα που έχει τη διοικητική στήριξη του προγράμματος. Η Ειδική Διιδρυματική Επιτροπή έχει τις εξής αρμοδιότητες:

1. ορίζει τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής,

2. κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Δ.Π.Μ.Σ.,

3. συγκροτεί επιτροπές επιλογής/εξέτασης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών,

4. διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης για την απονομή του Δ.Μ.Σ.,

5. συγκροτεί επιπλέον Επιτροπές όπου αυτή κρίνει απαραίτητο. Όλες οι προτάσεις ή αποφάσεις των Επιτροπών εγκρίνονται από την Ε.Δ.Ε,

6. ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ του ν. 4485/2017.

3.4 Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) είναι πενταμελής και αποτελείται από τρία (3) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΙΑΔΠΑ / Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, έναν (1) Ερευνητή του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος και έναν (1) Ερευνητή του ΕΑΑ, τα οποία μέλη έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται για διετή θητεία από την Συνέλευση του ΙΑΔΠΑ / Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και τα Διοικητικά Συμβούλια του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος και του ΕΑΑ αντίστοιχα. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε. με ευθύνη του Δ/ντή συντάσσεται απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του.

Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και:

- εισηγείται στην Ε.Δ.Ε. για θέματα του οδηγού σπουδών

- εισηγείται στην Ε.Δ.Ε. την κατανομή του διδακτικού έργου μεταξύ των διδασκόντων/ουσων του Δ.Π.Μ.Σ.

- αξιολογεί τις αιτήσεις συμμετοχής στο Δ.Π.Μ.Σ.

- ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα και τα μέλη της τριμελούς επιτροπής εξέτασης διπλωματικών εργασιών

- εξετάζει φοιτητικά θέματα όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, παράτασης σπουδών, διαγραφής φοιτητών/τριων κλπ και εισηγείται σχετικά στην Ε.Δ.Ε.

- εξετάζει τις αιτήσεις των φοιτητών για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης, σε περίπτωση που δεν έχει οριστεί

από την Ε.Δ.Ε. διακριτή επιτροπή με τη συγκεκριμένη αρμοδιότητα.

- εξετάζει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθημάτων από τους φοιτητές και εισηγείται σχετικά στα αρμόδια όργανα του Δ.Π.Μ.Σ.

- ορίζει διδάσκοντες του προγράμματος ως Συντονιστές Μαθημάτων (ΣΜ) για την καλύτερη παρακολούθηση των διδακτικών ενοτήτων των προσφερόμενων μαθημάτων.

3.5 Ο/Η Διευθυντής/ντρια Π.Μ.Σ.

Ο/Η Δ/ντής/τρια είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας Αναπληρωτή/ώτριας Καθηγητή/ητριας του Τμήματος, που έχει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος, του ίδιου ή συναφούς αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ., προεδρεύει της ΣΕ και ορίζεται από την Ε.Δ.Ε, μαζί με τον Αναπληρωτή ή την Αναπληρώτρια, για διετή θητεία, χωρίς επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής/ντρια. Εισηγείται στα αρμόδια όργανα του ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο μέγιστος αριθμός συνεχόμενων θητειών του Διευθυντή ή της Διευθύντριας ορίζεται σε δύο (2).

- συγκαλεί σε συνεδρίαση τη Σ.Ε.,

- καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εν λόγω συνεδριάσεων, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών και οργάνων του Δ.Π.Μ.Σ.

- εισηγείται στην ΕΔΕ για κάθε θέμα του Δ.Π.Μ.Σ.

- έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στην Ε.Δ.Ε. για έγκριση.

- είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και για την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

Έχει την ευθύνη σύνταξης αναλυτικού απολογισμού του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Δ.Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε. Ο απολογισμός συντάσσεται με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Δ.Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής είναι Ερευνητής Α ή Β βαθμίδας και προέρχεται από το ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος, του ίδιου ή συναφούς αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ. κατόπιν σχετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος και εκπληρώνει τα καθήκοντα του Διευθυντή σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του.

3.6 Εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.),

Η Ε.Σ.Ε. είναι αρμόδια για την εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των ΠΜΣ. Τα πέντε (5) μέλη της Ε.Σ.Ε. είναι μέλη Δ.Ε.Π. α' βαθμίδας, αναπληρωτή και επικουρού άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13 Α του ν. 4310/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος

Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, ή επιστήμονες της αλλοδαπής ή της ημεδαπής, οι οποίοι έχουν τα προσόντα που προβλέπονται για τους επισκέπτες διδάσκοντες στην παράγραφο 5 του άρθρου 36, του αντίστοιχου επιστημονικού πεδίου, και με την προϋπόθεση ότι δεν υπηρετούν ως διδάσκοντες σε ΠΜΣ της Σχολής. Το έκτο μέλος είναι μεταπτυχιακός φοιτητής της Σχολής.

Η θητεία των μελών είναι πενταετής, με δυνατότητα ανανέωσης, εκτός από τον/την φοιτητή/τρια, του οποίου η θητεία είναι ετήσια.

Η ιδιότητα του/της Προέδρου, ο τρόπος επιλογής του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά στη συγκρότηση, τη λειτουργία και τη διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής, καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 4.

Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε 20 μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες κατ' έτος. Υποψήφιοι που ισοψηφούν με τον τελευταίο επιτυχόντα θεωρούνται επιλέξιμοι και θα μπορούν να εγγράφονται καθ' υπέρβαση και έως τρεις κατ' ανώτερο.

Σημειώνεται ότι ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ανά διδάσκοντα του Π.Μ.Σ. ανέρχεται σε ένα (1). Ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα Π.Μ.Σ. του Τμήματος είναι περίπου εβδομήντα (70) ανά έτος σε σχέση με τον αριθμό των εκατό πενήντα (150) εισακτέων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος ανά έτος και των δεκαέξι (16) διδασκόντων του Τμήματος.

Άρθρο 5.

Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι τμημάτων ανθρωπιστικών και θετικών επιστημών και ειδικοτήτων μηχανικών, Πανεπιστημίων της ημεδαπής και ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι τμημάτων ΤΕΙ συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

Στο Δ.Π.Μ.Σ. «Cultural Heritage Materials and Technologies - CultTech», γίνονται δεκτοί μετά από ανοικτή προκήρυξη:

- Απόφοιτοι Α.Ε.Ι. Αρχαιολογικών και Ιστορικών Σχολών.

- Απόφοιτοι Πολυτεχνικών Σχολών, Α.Ε.Ι. Μηχανικών, Φυσικής και Χημείας.

- Απόφοιτοι Τ.Ε.Ι. Σχολών Συντήρησης.

- Απόφοιτοι λοιπών Σχολών Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της χώρας, με παραπλήσιο αντικείμενο σπουδών.

- Απόφοιτοι Σχολών Α.Ε.Ι. του εξωτερικού, των παραπάνω κατηγοριών, με σπουδές νόμιμα αναγνωρισμένες ως ισότιμες ελληνικών Α.Ε.Ι., με πτυχίο επιπέδου ΒΑ ή ΒSc ή άλλου ισοδύναμου τίτλου.

- Τελειόφοιτοι των παραπάνω κατηγοριών Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι, εφόσον καταθέσουν αποδεικτικά στοιχεία ότι η απόκτηση του πτυχίου τους θα προηγηθεί της έναρξης του Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 6.**Διαδικασία και Κριτήρια επιλογής εισακτέων****6.1. Προκήρυξη / πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος**

Το Τμήμα σε ημερομηνίες που ορίζονται από την Ε.Δ.Ε. προβαίνουν σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Στην πρόσκληση αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, κατηγορίες πτυχιούχων και αριθμός εισακτέων, τρόπος εισαγωγής, κριτήρια επιλογής, κ.λπ., οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Οι αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή.

6.2 Υποβολή αιτήσεων - Δικαιολογητικά

Οι αιτήσεις των υποψηφίων πρέπει να συνοδεύονται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με την προκήρυξη.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Αίτηση η οποία κατατίθεται ηλεκτρονικά στην Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. η οποία περιλαμβάνει βιογραφικό σημείωμα και τα στοιχεία επικοινωνίας δυο ατόμων οι οποίοι μπορούν να παράσχουν συστάσεις για τον/την υποψήφιο/α.

2. Αντίγραφο πτυχίου ή διπλώματος και βεβαίωση ισοτιμίας από το ΔΟΑΤΑΠ όπου απαιτείται. Το πτυχίο πρέπει να φέρει χαρακτηρισμό τουλάχιστον Λίαν Καλώς ή Upper Second Class (65% - 84%)

3. Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας τουλάχιστον επιπέδου Γ1/C1. Εάν το πτυχίο έχει εκδοθεί από ελληνικό φορέα αρκεί ευκρινές φωτοαντίγραφο αυτού. Εάν έχει εκδοθεί από φορέα της αλλοδαπής πρέπει να είναι επικυρωμένο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

4. Φωτοαντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου.

5. Μία πρόσφατη φωτογραφία.

6.3 Κριτήρια επιλογής

Η ΣΕ συγκαλείται από τον Διευθυντή της για την αξιολόγηση των αιτήσεων συμμετοχής στο Δ.Π.Μ.Σ. Κατόπιν εξέτασης των δικαιολογητικών που υποβάλλονται, οι καταρχήν αποδεκτοί υποψήφιοι καλούνται να μετάσχουν σε προφορική συνέντευξη.

Για την επιλογή των υποψηφίων ακολουθείται ο ακόλουθος αλγόριθμος:

1. Ποιοτικά χαρακτηριστικά του βιογραφικού σημειώματος τα οποία αναφέρονται κύρια στην κατοχή και δεύτερου τίτλου σπουδών, την εργασιακή και ερευνητική εμπειρία (συμμετοχή σε ερευνητικά έργα, δημοσιεύσεις, κλπ) με βαρύτητα 50%

2. Η επίδοση – ικανότητα του υποψηφίου όπως προκύπτει κατά την προφορική συνέντευξη, με βαρύτητα 30%

3. Ο βαθμός πτυχίου με βαρύτητα 20%. Σε περίπτωση κατοχής περισσότερων του ενός πτυχίων, η κρίση αναφέρεται στο πτυχίο με την μεγαλύτερη σχετικότητα ως προς το αντικείμενο σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ.

6.4 Διαδικασία επιλογής

Με βάση τα θεσπισθέντα κριτήρια, η Συντονιστική Επιτροπή καταρτίζει τον Πίνακα Αξιολόγησης των υποψηφίων και τον καταθέτει προς έγκριση στην Ε.Δ.Ε.

Ειδικότερα:

1. Η Συντονιστική Επιτροπή καταρτίζει αρχικά έναν πλήρη κατάλογο όσων έχουν υποβάλει αίτηση.

2. Απορρίπτει τους υποψηφίους που δεν πληρούν τα κριτήρια.

3. Καλεί σε συνέντευξη τους υποψηφίους, και πραγματοποιείται από τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής.

4. Ιεραρχεί βαθμολογικά τους υποψηφίους και εισηγείται την τελική επιλογή.

5. Καταρτίζει τον τελικό πίνακα επιλογής. Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων εγκρίνεται και επικυρώνεται από την Ε.Δ.Ε. και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Άρθρο 7.**Διάρκεια Σπουδών****7.1 Χρονική διάρκεια φοίτησης**

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Δ.Π.Μ.Σ. για τη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας. Σε ειδικές περιπτώσεις, και μετά από απόφαση της Σ.Ε., ο χρόνος εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας μπορεί να παραταθεί κατά ένα (1) εξάμηνο.

7.2 Μερική φοίτηση

Δυνατότητα μερικής φοίτησης στο ΠΜΣ δεν προβλέπεται.

7.3 Αναστολή φοίτησης

Ο/Η μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα εξάμηνα. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Άρθρο 8.**Δικαιώματα και παροχές**

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Δ.Π.Μ.Σ. εντάσσονται πλήρως στις δραστηριότητες των συμμετεχόντων φορέων και συγκεκριμένα του Τμήματος ΙΑΔΠΑ του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος και του ΕΑΑ, με συμμετοχή σε ερευνητικές, διδακτικές και λοιπές δραστηριότητες.

Άρθρο 9.**Πρόγραμμα Σπουδών****9.1 Πρόγραμμα μαθημάτων**

1. Το Δ.Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

2. Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. απαιτείται η επιτυχής εξέταση και στα οκτώ (8) μαθήματα του προγράμματος σπουδών, η επιτυχής εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και η συγκέντρωση 90 πιστωτικών μονάδων (ECTS).

3. Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών διαμορφώνεται ως εξής:

Ενδεικτικός πίνακας μαθημάτων ανά εξάμηνο:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
A1	Landscape Archaeology, Materials and Works of Art	Υποχρεωτικό Μάθημα	7
A2	Archaeometry I: Approaches for Archaeology and Cultural Heritage	Υποχρεωτικό Μάθημα	8
A3	Archaeometry II: Non- Destructive and Innovative Methodologies for Cultural Heritage	Υποχρεωτικό Μάθημα	8
A4	Laboratory Practices: Use of Laboratory and Portable Instrumentation	Υποχρεωτικό Μάθημα	7
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
B1	Cultural Heritage Management and Information Communication Technologies	Υποχρεωτικό Μάθημα	8
B2	Environmental and Remote Studies for Cultural Heritage	Υποχρεωτικό Μάθημα	8
B3	Field Prospection and Computing Technologies for Cultural Heritage	Υποχρεωτικό Μάθημα	7
B4	Computing Practices: GIS, Statistical Analysis and Computing Aided Applications	Υποχρεωτικό Μάθημα	7
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
Γ1	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	Υποχρεωτικό Μάθημα	30
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30

1. Οι φοιτητές του ΠΜΣ πρέπει να παρακολουθήσουν συνολικά 8 μαθήματα (κατά τη διάρκεια των Εξαμήνων Α' και Β').

2. Κάθε διδακτικό εξάμηνο (Α' και Β') περιλαμβάνει 13 διδακτικές εβδομάδες.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Σε κάθε διδακτικό εξάμηνο διδάσκονται τέσσερα μαθήματα.

Εξάμηνο Α'

1. (A1) Landscape Archaeology, Materials and Works of Art

Introduction to Landscape Archaeology, Natural and Cultural Landscape Formation Processes, Procedures and Methods, Interpreting Cultural Landscape, Excavating Space and Place, Anthropology and Management of Cultural Goods, Senses Revisited: Touch, Tactility, Haptics, Physical Catastrophe and the Archaeology of the Present, Sustainable Heritage Management, Interpreting Heritage

2. (A2) Archaeometry I - Approaches for Archaeology and Cultural Heritage Studies on Archaeological and Geo-Archaeological Materials (Pottery, Glasses, Stones, Mortars, Metals, Organics): Production, Technology, Use and Provenance. Absolute Dating in Archaeology and Cultural Heritage, Statistical Evaluation of Analytical Data / Chemometrics.

3. (A3) Archaeometry II - Non-Destructive and Innovative Methodologies for Cultural Heritage

X-Ray Fluorescence Analysis, Portable and Handheld XRF Analyzers, Micro-XRF Analysis of Ancient Metal Alloys, In-situ XRF Analysis of Ancient Pigments and Wall Paintings, Synchrotron Radiation Techniques, Analytical Applications and Advanced Topics to Ion Beam Technology, Spectroscopic and Laser Analytical Techniques in Cultural Heritage Materials Analysis, UV-Vis-IR, Imaging and Spectroscopy Techniques.

4. (A4). Laboratory Practices: Use of Laboratory and Portable Instrumentation.

Stereo Microscope, FOM, Petrography Microscopy, RAMAN, SEM, XRF.

Εξάμηνο Β'

1. (B1) Cultural Heritage Management and Information Communication Technologies for Cultural Heritage

Overview, Cyber Archaeology/Archaeometry, Enhancement of Visitor Experience, Visitor Requirements, Digital Presence, Multimedia Applications, Digitalization and Management, E-Research, Synergies, Cultural Heritage in the City, Building on Existing Technologies

2. (B2) Environmental and Remote Studies for Cultural Heritage

Geoarchaeology and Geochronology, Isotopic Studies, basics of environmental Chemistry and Physics, societal

and cultural dimension of climate variability, impacts of air pollution on cultural heritage, introduction to environmental measurements and techniques, climate change, vulnerability of cultural heritage to climate change impacts, climate and weather.

3. (B3) Field Prospection and Computing Technologies for Cultural Heritage

Field Prospection Techniques, Procedures and Applications, GIS, UAV for Cultural Heritage, Monitoring Cultural Heritage from Space, Data, Information Visualization for the Environment, Reconstructing Archaeological Objects and Sites, Structural Modelling of Archaeological Materials.

4. (B4). Computing Practices: GIS, Statistical Analysis and Computing Aided Applications. GIS, Statistical Evaluation of Analytical Data, Designing Multimedia Applications, E- Research and Management, Visualisation and Modelling Practices.

9.2 Γλώσσα διδασκαλίας

Η αποκλειστική γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων είναι η Αγγλική.

9.3 Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Προγράμματος

Στην αρχή κάθε εξαμήνου και πριν την έναρξη των μαθημάτων αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος ή του Δ.Π.Μ.Σ. το ωρολόγιο πρόγραμμα της περιόδου, στο οποίο περιλαμβάνονται οι ημέρες και οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων, οι ημερομηνίες άλλων εκδηλώσεων ή υποχρεώσεων, ημερομηνίες έναρξης και λήξης των διδακτικών περιόδων, οι περίοδοι εξετάσεων, οι αργίες κ.λπ..

Όλες οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες (π.χ., διδασκαλία και εξέταση μαθημάτων, ανάθεση υποβολή και εξέταση μεταπτυχιακών εργασιών) πραγματοποιούνται στο χρονικό πλαίσιο του ετήσιου ακαδημαϊκού ημερολογίου που ορίζεται από τη Σύγκλητο.

9.4 Ημερομηνίες εγγραφής

Στην αρχή κάθε ακαδ. εξαμήνου, και πριν από την έναρξη των μαθημάτων, καθορίζονται και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ. / Τμήματος οι ημερομηνίες εγγραφής των φοιτητών.

9.5 Αναπλήρωση μαθημάτων

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ.

9.6 Εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Δεν προβλέπεται εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο Δ.Π.Μ.Σ.

9.7 Όρια απουσιών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθούν ανελλιπώς όλες τις δραστηριότητες του Δ.Π.Μ.Σ.

Οι φοιτητές υποχρεούνται στην παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του ΠΜΣ. Στις περιπτώσεις δεύτερης απουσίας από τις διαλέξεις ενός ή και περισσότερων μαθημάτων, ο φοιτητής καλείται από την γραμματεία σε ακρόαση από τον Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ. όπου του γίνεται σχετική σύσταση. Σε τυχόν συστηματική απουσία από τις παρακολουθήσεις μαθημάτων εκτός από ειδικές περιπτώσεις υγείας ή λόγους ανωτέρας βίας ο φοιτητής θα διαγράφεται οριστικά από το Δ.Π.Μ.Σ ύστερα από απόφαση της Ε.Δ.Ε.

Άρθρο 10.

Διδάσκοντες στο Δ.Π.Μ.Σ. / Ανάθεση διδασκαλίας

Για την υλοποίηση του Δ.Π.Μ.Σ. απασχολούνται μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών (ΙΑΔΠΑ) και του Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (Π&Τ) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Ερευνητές του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος και Ερευνητές του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών (ΕΑΑ).

Κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης μπορεί η Ε.Δ.Ε. να αποφασίζει την ανάθεση διδακτικού ή υποστηρικτικού έργου και σε επιπλέον μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ΙΑΔΠΑ ή άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Ερευνητές του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος και Ερευνητές του ΕΑΑ, σύμφωνα με το άρθρο 36, ν. 4485/2017.

10.1 Υποχρεώσεις Διδασκόντων

Ο υπεύθυνος για τη διδασκαλία μαθήματος στο Π.Μ.Σ. οφείλει:

- Να τηρεί πιστά και επακριβώς το πρόγραμμα και το ωράριο των παραδόσεων του μαθήματος.

- Να αναπροσαρμόζει και να επικαιροποιεί σε τακτά χρονικά διαστήματα το περιεχόμενο και την ύλη των διδασκομένων μαθημάτων. Κατά την έναρξη του εξαμήνου, οι διδάσκοντες κοινοποιούν (υποβάλλοντας προς διανομή στη Γραμματεία του ΠΜΣ ή ενημερώνοντας την ιστοσελίδα του μαθήματος) το αναλυτικό πρόγραμμα (syllabus), που καλύπτει την ύλη του μαθήματος και περιλαμβάνει τις παρουσιάσεις των διαλέξεων, τη βιβλιογραφία και αρθρογραφία που οι φοιτητές καλούνται να μελετήσουν και όποιο άλλο συμπληρωματικό υλικό (μελέτες περιπτώσεων κλπ).

- Να τηρεί τουλάχιστον δύο ώρες γραφείου την εβδομάδα, που θα επιτρέπουν την απρόσκοπτη επικοινωνία των φοιτητών μαζί του για θέματα που άπτονται των σπουδών τους και του συγκεκριμένου μαθήματος.

- Οι ΣΜ και τα μέλη των εξεταστικών επιτροπών των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών υποχρεούνται στην κατάθεση των βαθμολογιών στην γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. σε διάστημα εντός μιας εβδομάδας.

Οι διδάσκοντες επίσης οφείλουν να σέβονται την ακαδημαϊκή δεοντολογία και να τηρούν τους κανόνες της.

Άρθρο 11.

Αξιολόγηση επίδοσης μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Ο βαθμός του κάθε μαθήματος προκύπτει από την τελική εξέταση, αλλά και από τυχόν εργαστηριακές ασκήσεις, και λοιπές εργασίες που ορίζονται για κάθε μάθημα. Σε περίπτωση αποτυχίας απόκτησης προβιβάσιμου βαθμού σε ένα μάθημα, δίδεται η ευκαιρία για μια ακόμα επαναληπτική εξέταση.

2. Η εξέταση και βαθμολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται από την τριμελή επιτροπή. Ο ελάχιστος απαιτούμενος βαθμός προαγωγής είναι το 5.

Άρθρο 12.

Εξεταστικές περίοδοι (χρόνος διενέργειας και διάρκεια εξεταστικών περιόδων)

Εξετάσεις λαμβάνουν χώρα τρεις φορές τον χρόνο, σύμφωνα με το Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Ιδρύματος, διάρκειας τριών εβδομάδων η καθεμία, κατά τους μήνες Φεβρουάριο για το χειμερινό εξάμηνο, Ιούνιο για το εαρι-

νό εξάμηνο και Σεπτέμβριο ως επαναληπτική εξεταστική περίοδος. Η επαναληπτική εξεταστική περίοδος του Σεπτεμβρίου παρέχει την δυνατότητα στους φοιτητές που έχουν αποτύχει σε κάποιο/α μάθημα/τα το δικαίωμα της επανεξέτασης για μια μόνο φορά ανά μάθημα, πέραν της κανονικής εξεταστικής περιόδου του μαθήματος (Φεβρουαρίου για το χειμερινό εξάμηνο και Ιουνίου για το εαρινό εξάμηνο). Το επιπλέον εξάμηνο που δίνεται σε ειδικές περιπτώσεις για την ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας, δεν υπολογίζεται για την εξέταση μαθημάτων. Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει και στην επαναληπτική εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων το Σεπτέμβριο, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών του Δ.Π.Μ.Σ., οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από την Ε.Δ.Ε. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Το ακριβές πρόγραμμα της κάθε εξεταστικής περιόδου ανακοινώνεται εγκαίρως προ της λήξης του κάθε εξαμήνου, και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 13.

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία - Επιβλέποντες/ουσες Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Στο τρίτο εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση και εξέταση τουλάχιστον στα $\frac{3}{4}$ του συνόλου των μαθημάτων των δυο εξαμήνων, εκπονείται ατομική μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία με θέμα το οποίο επιλέγεται από τον κάθε φοιτητή και εγκρίνεται από τριμελή εξεταστική επιτροπή αποτελούμενη από τον επιβλέποντα καθηγητή και δύο (2) άλλα μέλη ΔΕΠ ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Ο/Η φοιτητής/τρια υποβάλλει αίτηση στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, περιλήψη της προτεινόμενης εργασίας και ο προτεινόμενος επιβλέπων Η Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. προωθεί την αίτηση στην Συντονιστική Επιτροπή.

13.1 Επίβλεψη Διπλωματικής Εργασίας

Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από την αίτηση του ενδιαφερόμενου στην οποία αναγράφεται, ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας και ο προτεινόμενος επιβλέπων ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων.

Κάθε διδάσκων του Δ.Π.Μ.Σ. μπορεί να αναλαμβάνει την επίβλεψη έως 3 διπλωματικών εργασιών ανά έτος.

Ο Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι μέλος ΔΕΠ ή ερευνητής των βαθμίδων Α', Β' ή Γ' το οποίο διδάσκει στο Δ.Π.Μ.Σ.

Τα λοιπά δύο μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μπορεί να είναι άλλα μέλη ΔΕΠ ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις αντικειμενικής αδυναμίας άσκησης καθηκόντων επίβλεψης επί μακρό χρονικό διάστημα ή ύπαρξη άλλου σπουδαίου λόγου, η Συντονιστική Επιτροπή, εκτιμώντας τις περιστάσεις, δύναται να προβεί κατόπιν αιτιολόγησης της απόφασής της, στην αντικατάσταση του/της επιβλέποντα/ουσας ή Μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

Στο Παράρτημα Ι δίνονται αναλυτικές οδηγίες για τη συγγραφή της διπλωματικής μεταπτυχιακής εργασίας.

13.2 Γλώσσα συγγραφής

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η αγγλική.

13.3 Εξέταση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Για να εγκριθεί η εργασία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

Μετά το πέρας της περιόδου συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και έπειτα από τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος, οι φοιτητές παραδίδουν ηλεκτρονικώς ή εντύπως αντίτυπο της στα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής. Επισημαίνεται ότι η κατάθεση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα μέλη της Επιτροπής θα πρέπει να γίνεται τουλάχιστον 15 ημέρες πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου. Σε αντίθετη περίπτωση, τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής έχουν τη δυνατότητα παραπομπής της εξέτασης σε επόμενη εξεταστική περίοδο. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει τη δυνατότητα βελτίωσης της διπλωματικής εργασίας του και επανάληψης της εξέτασής της μετά από αίτησή του. Η παρουσίαση της βελτιωμένης εργασίας θα πρέπει να γίνει στην επόμενη εξεταστική περίοδο.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος ή στο Ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου.

Άρθρο 14.

Τρόπος υπολογισμού βαθμού Δ.Μ.Σ.

Ο βαθμός του απονεμόμενου τίτλου υπολογίζεται ως ακολούθως: ο μέσος όρος του βαθμού των μαθημάτων, έκαστο των οποίων βαθμολογείται με άριστα το 10, σταθμιζόμενος με συντελεστή 60% συν τον βαθμό της διπλωματικής εργασίας με άριστα το 10 σταθμιζόμενο με συντελεστή 40%. Φοιτητές που δεν συγκεντρώνουν κατ'ελάχιστο πέντε (5) (α) στην συνολική βαθμολογία, (β) στην βαθμολογία κάθε μαθήματος και (γ) στην διπλωματική εργασία, δεν αποφοιτούν και επαναλαμβάνουν την εξέτασή τους στα μαθήματα εκείνα ή υποχρεούνται να προβούν στις αναγκαίες διορθώσεις της διπλωματικής εργασίας. Βαθμοί από 5 έως 6,5 χαρακτηρίζονται «καλώς», βαθμοί από 6,51 έως 8,5 χαρακτηρίζονται ως «λίαν καλώς» και βαθμοί από 8,51 έως 10 χαρακτηρίζονται «άριστα».

Άρθρο 15.

Υποχρεώσεις για τη λήψη του Δ.Μ.Σ.

Για τη λήψη του Δ.Μ.Σ. απαιτείται:

- (1) Συμπλήρωση 30 μονάδων ECTS σε κάθε εξάμηνο.
- (2) Επιτυχής εξέταση στον απαραίτητο αριθμό μαθημάτων.
- (3) Εκπόνηση και επιτυχής παρουσίαση μεταπτυχιακής εργασίας.

(4) Πλήρης εξόφληση των διδάκτρων που προβλέπεται για τη φοίτηση στο Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 16.

Διαδικασίες αξιολόγησης μαθημάτων / διδασκόντων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές

Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων, ηλεκτρονικά, από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σύμφωνα με τις διαδικασίες που έχει θεσπίσει το Ίδρυμα υπό την εποπτεία της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.).

Η αξιολόγηση των μαθημάτων γίνεται μέσω του ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. Το σύστημα αυτό είναι ολοκληρωμένο με το ηλεκτρονικό σύστημα γραμματειών του Ιδρύματος και κάθε φοιτητής μπορεί να αξιολογήσει από οποιονδήποτε υπολογιστή τα μαθήματα που έχει δηλώσει, με διατήρηση της ανωνυμίας του. Οι φοιτητές ειδοποιούνται από τη γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. για τον χρόνο έναρξης και λήξης της περιόδου αξιολόγησης και λαμβάνουν λεπτομερείς οδηγίες για τον τρόπο διεξαγωγής της, η δε διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης είναι δύο εβδομάδες. Η φόρμα αξιολόγησης καλύπτει το μάθημα τουλάχιστον ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας και το διδακτικό υλικό.

Η ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος διαθέτει πρόσβαση μέσω του ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. σε στατιστικά στοιχεία για την αξιολόγηση των μαθημάτων τα οποία επεξεργάζεται και υποβάλλει εισήγηση στα αρμόδια όργανα. Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων κοινοποιούνται και στη Συντονιστική Επιτροπή προς επεξεργασία. Παράλληλα η ΜΟ.ΔΙ.Π. επεξεργάζεται τα αποτελέσματα των προηγούμενων περιόδων αξιολογήσεων και τα σχετικά στατιστικά στοιχεία αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΜΟ.ΔΙ.Π.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κοινοποιούνται στον Δ/ντή του Δ.Π.Μ.Σ στην ΟΜ.Ε.Α του Τμήματος και στον κάθε διδάσκοντα ξεχωριστά.

Άρθρο 17.

Λόγοι και διαδικασία διαγραφής από το Δ.Π.Μ.Σ.

Η Ε.Δ.Ε., μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Δ.Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό, εκτός αν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί και εξαιρετικοί λόγοι,
- παράβαση κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας, όπως π.χ. η λογοκλοπή,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Άρθρο 18.

Χρηματοδότηση - Οικονομική διαχείριση Δ.Π.Μ.Σ.

18.1 Πόροι

Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από:

α) τον προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι. και των συνεργαζόμενων του φορέων,

β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,

δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,

ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,

στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Ε.Ι.,

ζ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

Σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, κατά τις οποίες τα λειτουργικά έξοδα ενός ΠΜΣ δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ως ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων μπορεί να καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

18.2 Δαπάνες

Η διαχείριση των εσόδων του ΠΜΣ γίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και κατανέμεται ως εξής:

(α) Εβδομήντα τοις εκατό (70%) λειτουργικά έξοδα του προγράμματος τα οποία κατανέμονται σε δαπάνες διδασκαλίας, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, μετακινήσεων, εξοπλισμού, λογισμικού, αναλώσιμων, χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και λοιπές δαπάνες. Οι δαπάνες αποζημίωσης του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των Ιδρυμάτων αφορά σε εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους.

β) Τριάντα τοις εκατό (30%) για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος, με προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών των ΠΜΣ που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης.

Η παραπάνω κατανομή δεν ισχύει στην περίπτωση δωρεάς, κληροδοτήματος ή χορηγίας για συγκεκριμένο σκοπό, καθώς και για κρατικές επιχορηγήσεις.

Το Τμήμα οφείλει ετησίως να δημοσιεύει, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του, απολογισμό εσόδων - εξόδων, με αναγραφή της κατανομής των δαπανών ανά κατηγορία, και ιδίως του ύψους των τελών φοίτησης, των αμοιβών των διδασκόντων του Δ.Π.Μ.Σ και του αριθμού των διδασκόντων που τις εισέπραξαν.

Άρθρο 19.

Τέλη φοίτησης

Το πρόγραμμα αυτοχρηματοδοτείται με διδάκτρα που ορίζονται στο ποσό των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) ευρώ ανά συμμετέχοντα και ανακοινώνονται με την προκήρυξη της λειτουργίας του προγράμματος.

Παρέχεται η δυνατότητα τμηματικής καταβολής τους, η πρώτη δόση κατά την εγγραφή του φοιτητή και η δεύτερη δόση στην έναρξη του 2ου εξαμήνου στις ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γραμματεία.

Η καταβολή των διδάκτρων γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείρισή τους.

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές Δ.Π.Μ.Σ. των οποίων το εισόδημα (ατομικό ή οικογενειακό)

ακό) δεν υπερβαίνει το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για την συμμετοχή σε ένα μόνο Δ.Π.Μ.Σ.

Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Δ.Π.Μ.Σ.

Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα.

Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή που συγκροτείται δυνάμει της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 31 του ν. 4485/2017 τα εισοδήματα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο κατά το χρόνο της επιλογής στο Δ.Π.Μ.Σ. έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής στο Δ.Π.Μ.Σ.

Όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, δεν δικαιούνται απαλλαγής.

Σε περίπτωση μη τήρησης των οικονομικών υποχρεώσεων η Ε.Δ.Ε. μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών

Άρθρο 20.

Υποτροφίες

Το Δ.Π.Μ.Σ. δύναται να παρέχει έναν αριθμό υποτροφιών βάσει ακαδημαϊκών κριτηρίων στους φοιτητές, σύμφωνα με απόφαση της Ε.Δ.Ε. στην οποία καθορίζεται, το ύψος των υποτροφιών, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησης υποτροφιών και οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των υποτρόφων. Οι υποτροφίες πρέπει να εγγράφονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Δ.Π.Μ.Σ.

Τα κριτήρια χορήγησης υποτροφιών αναγράφονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Άρθρο 21.

Τελετουργικό αποφοίτησης

Η καθομολόγηση και απονομή των Διπλωμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνεται δημόσια σε ειδική τελετή ενώπιων των Πρυτανικών Αρχών και του Προέδρου του Τμήματος, των Αρχών του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος και του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών και συγχρόνως με την απονομή και των πτυχίων του α' κύκλου σπουδών του Τμήματος. Κατά την τελετή οι απόφοιτοι του Δ.Π.Μ.Σ προηγούνται των πτυχιούχων του Τμήματος. Τα ονόματα των διπλωματούχων εγκρίνονται από την Ε.Δ.Ε.

που διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.

Άρθρο 22.

Παράρτημα Διπλώματος

Στο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών που χορηγείται, επισυνάπτεται υποχρεωτικά το προβλεπόμενο Παράρτημα Διπλώματος το οποίο αποτελεί ένα εξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα. Το εν λόγω έγγραφο εκδίδεται αυτομάτως και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 23.

Διοικητική Υποστήριξη - Υλικοτεχνική υποδομή

23.1 Υλικοτεχνική Υποδομή

Οι αίθουσες διδασκαλίας και γραμματείας του ΔΠΜΣ, και ο υλικο-τεχνικός εξοπλισμός, θα καλυφθούν από τους υπάρχοντες χώρους και τον υπάρχοντα εξοπλισμό του Τμήματος ΙΑΔΠΑ του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, καθώς και από κοινόχρηστες υποδομές της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών (αμφιθέατρο, βιβλιοθήκη, αίθουσες υπολογιστών, κλπ). Στις αναφερόμενες εγκαταστάσεις εδρεύει το θεσμοθετημένο Εργαστήριο Αρχαιομετρίας (ΦΕΚ 1781/5.9.2007) με άρτιο και σύγχρονο εξοπλισμό (<http://kalamata.uop.gr/~archaeolab/index.html>). Τα συνεργαζόμενα Ερευνητικά Ιδρύματα ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος και Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, παρέχουν πρόσβαση στις ερευνητικές υποδομές τους στο πλαίσιο του παρόντος Δ.Π.Μ.Σ. Η πρόσβαση αναφέρεται τόσο σε επίπεδο διδασκαλίας κατά την υλοποίηση μιας εκπαιδευτικής επίσκεψης ανά φορέα και ανά εξάμηνο διάρκειας τριών (3) ημερών εκάστη, όσο και κατά την διάρκεια εκπόνησης των ΜΔΕ παρέχοντας πρόσβαση στους φοιτητές του Δ.Π.Μ.Σ. σε μεγάλης κλίμακας εθνικές ερευνητικές υποδομές.

23.2 Διοικητική Υποστήριξη του Προγράμματος

Η γραμματειακή υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. θα αναλάβει το Τμήμα ΙΑΔΠΑ του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στην πόλη της Καλαμάτας. Διάφορες διοικητικές, τεχνικές, γραμματειακές και λοιπές ανάγκες του προγράμματος θα καλύπτονται από πόρους του Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 24.

Μεταβατικές Διατάξεις

Οι φοιτητές που έχουν ήδη εγγραφεί σε Π.Μ.Σ. κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017, καθώς και οι φοιτητές που εγγράφονται και αρχίζουν τη φοίτηση το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 σε ΠΜΣ ιδρυθέν έως τη δημοσίευσή του ν. 4485/2017, συνεχίζουν και ολοκληρώνουν το πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ισχύουσες, έως την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017, διατάξεις.

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό, θα ρυθμίζονται από τα αρμόδια όργανα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Γενικές Οδηγίες για την Εκπόνηση, Σύνταξη και Συγγραφή του Κειμένου της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Σκοπός και Σημασία της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία είναι επιστημονική εργασία η οποία οφείλει να εμπεριέχει στοιχεία πρωτοτυπίας στα γνωστικά πεδία τα σχετικά με το Δ.Π.Μ.Σ. είτε μέσω της δημιουργίας νέας γνώσης, είτε μέσω της άσκησης αυτόνομης κριτικής σκέψης, είτε, τέλος, μέσω συνδυασμού των παραπάνω. Προσφέρει τη δυνατότητα να κριθεί αλλά και να κατευθυνθεί η ερευνητική ικανότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή. Αρα, ο βασικός στόχος της εκπόνησής της είναι να αποδείξει τις ικανότητές του μεταπτυχιακού φοιτητή και από τις δύο αυτές απόψεις.

2. Επιμέρους Στόχοι της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Επιμέρους στόχοι στους οποίους είναι δυνατόν να αποβλέπει μια τέτοια ερευνητική εργασία συμπεριλαμβάνουν:

- επισκόπηση και κριτική ανάλυση υφιστάμενης γνώσης
- περιγραφή και ερμηνεία κάποιου φαινομένου ή θέματος
- χρήση θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων, τεχνικών, εργαλείων
- δημιουργία νέων θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων, τεχνικών, εργαλείων ή άλλων καινοτομιών στη διερευνώμενη επιστημονική περιοχή

Η μεταπτυχιακή εργασία στοχεύει στο να αναπτυχθούν από τον μεταπτυχιακό φοιτητή δόκιμες επιστημονικές πρωτοβουλίες σε ένα συγκεκριμένο πεδίο γνώσης απ' αυτά που προσφέρονται στο ΠΜΣ. Αποτρέπεται η μηχανιστική εφαρμογή γνώσεων και ενθαρρύνεται η κριτική θεώρηση και ανάλογη προσαρμογή τους από πλευράς μεταπτυχιακού φοιτητή.

3. Κύρια Τμήματα της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Ως επιστημονικό σύγγραμμα, η μεταπτυχιακή εργασία δεν επιδιώκει να τέρψει και να εντυπωσιάσει με τον πλούτο των γλωσσικών, εκφραστικών ή συντακτικών μέσων που χρησιμοποιεί, αλλά να μεταβιβάσει συγκεκριμένες γνώσεις, ιδέες ή απόψεις και τεχνικές με σαφήνεια, ακρίβεια, λογική ακολουθία, συνοχή, επιστημονική τεκμηρίωση, καθώς και λιτότητα και οικονομία στη γλωσσική έκφραση. Για το σκοπό αυτό, συνιστάται μια μεταπτυχιακή εργασία να περιλαμβάνει τα εξής γενικά τμήματα:

I. Εισαγωγή: ιστορικό επιλογής του ερευνητικού προβλήματος, τοποθέτηση του θέματος στον ευρύτερο επιστημονικό κλάδο, πρωτοτυπία και χρησιμότητα της έρευνας, και διατύπωση του σκοπού της.

II. Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας: επισκόπηση και διερεύνηση του θεωρητικού και μεθοδολογικού πεδίου (συμπεριλαμβανομένων και εφαρμογών) στο οποίο εντάσσεται η μεταπτυχιακή εργασία.

III. Μεθοδολογία: οργάνωση έρευνας, περιγραφή μεθοδολογικής προσέγγισης, περιγραφή συλλογής και τεχνικών επεξεργασίας δευτερογενών και πρωτογενών στοιχείων.

IV. Ανάλυση του θέματος: παρουσίαση και οργάνωση των ευρημάτων της μεταπτυχιακής εργασίας, ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων της μεταπτυχιακής εργασίας.

V. Συμπεράσματα: παράθεση τελικών συμπερασμάτων, ένταξή τους στο ευρύτερο θεωρητικό πλαίσιο όπως ορίστηκε στην αρχή της μεταπτυχιακής εργασίας, και ζητήματα που προκύπτουν για μελλοντική έρευνα.

Β. ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Γλώσσα

Η αγγλική γλώσσα ορίζεται ως η αποκλειστική γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής εργασίας.

2. Μέγεθος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Το μέγεθος της μεταπτυχιακής εργασίας εναπόκειται στην κρίση του μεταπτυχιακού φοιτητή και σχετίζεται με τις απαιτήσεις και τις ιδιαιτερότητες του θέματος. Αξιολογείται περισσότερο η επιστημονική πληρότητα της εργασίας παρά το μέγεθός της καθαυτό. Ενδείκνυται ένα μέγεθος μέχρι 100 σελίδες χωρίς αυτό να αποτελεί απόλυτο περιοριστικό κριτήριο. Εναλλακτικά, το κείμενο της μεταπτυχιακής διατριβής δεν θα πρέπει να είναι μικρότερο από 15.000 λέξεις και να υπερβαίνει τις 20.000 λέξεις συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παραρτημάτων, της βιβλιογραφίας, των πινάκων και διαγραμμάτων κλπ.

Κάθε σελίδα του κειμένου πρέπει να αριθμείται με συνεχή αρίθμηση. Η αρίθμηση αρχίζει από την πρώτη σελίδα του κειμένου και τελειώνει στο τέλος της όλης μεταπτυχιακής εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων και της βιβλιογραφίας. Υλικό που εμφανίζεται πριν από τα κεφάλαια του κυρίως κειμένου, όπως πρόλογος / ευχαριστίες, αφιέρωση (εάν υπάρχει), πίνακας περιεχομένων, κατάλογοι πινάκων / εικόνων / χαρτών και περίληψη, αριθμείται με μικρούς Λατινικούς αριθμούς και εμφανίζεται με αυτήν ακριβώς τη σειρά μετά τη σελίδα του τίτλου (η οποία είναι δυνατό να ακολουθείται πρώτα από σελίδα όπου εμφανίζεται το copyright). Η σελίδα, πάντως, του τίτλου (και/ή του copyright) δεν αριθμείται ούτε προσμετράται στο συνολικό αριθμό σελίδων της μεταπτυχιακής εργασίας.

3. Παρουσίαση Κειμένου

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία πρέπει να παραδίδεται απαραίτητως γραμμένη σε ηλεκτρονικό υπολογιστή, εκτυπωμένη στη μια πλευρά της σελίδας, σε καλής ποιότητας λευκό χαρτί μεγέθους DIN A4, με περιθώρια 4 cm σε όλες τις πλευρές. Για το κείμενο χρησιμοποιείται μαύρη γραμματοσειρά κατά προτίμηση Times New Roman (ή Arial) μεγέθους 12 στιγμών. Το διάστιχο του κυρίως κειμένου πρέπει να είναι 1,5 ενώ των υποσημειώσεων (ή των σημειώσεων τέλους) μονό. Για τις υποσημειώσεις (ή σημειώσεις τέλους) συνιστάται η χρησιμοποίηση της ίδιας γραμματοσειράς αλλά μικρότερου μεγέθους χαρακτήρων από ό,τι στο κυρίως κείμενο. Εάν χρησιμοποιηθούν άλλες γραμματοσειρές μέσα στο κείμενο με σκοπό να διαχωρίσουν τμήματά του από το

υπόλοιπο της εργασίας, αυτές θα πρέπει να είναι ευανάγνωστες και του ίδιου μεγέθους με το υπόλοιπο κείμενο. Είναι δυνατόν υποκεφαλίδες και τίτλοι κεφαλαίων, υποκεφαλαίων και εδαφίων να εμφανίζονται και σε διαφορετικό μέγεθος και μορφή γραμματοσειράς εφόσον είναι ευανάγνωστα και ακολουθούν όλες τις υπόλοιπες προδιαγραφές συγγραφής της μεταπτυχιακής εργασίας. Γενικά, καλό είναι να αποφεύγεται η χρήση πολλών διαφορετικών γραμματοσειρών μέσα στο κείμενο καθώς και διακοσμητικών στοιχείων, πλαισίων, σκιάσεων, κλπ που αποσκοπούν στη δημιουργία αισθητικού αποτελέσματος αλλά που παράλληλα αποσπούν την προσοχή από το περιεχόμενο της εργασίας που είναι σε τελική ανάλυση το ζητούμενο. Γενικά, η μορφή της εργασίας πρέπει να είναι λιτή. Στην τελική μορφή της, η διατριβή κατατίθεται βιβλιοδετημένη επιμελώς σε ενιαίο τόμο.

4. Σελίδα Τίτλου της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Στο εξώφυλλο/ σελίδα τίτλου πρέπει να περιέχονται κατά σειρά εκ των άνω προς τα κάτω:

- Τα λογότυπα Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος και του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών.

- Ο τίτλος του Δ.Π.Μ.Σ. (Cultural Heritage Materials & Technologies)

- Ο τίτλος της μεταπτυχιακής εργασίας. (Ο τίτλος δίνεται ολογράφως. Δεν περιέχει χημικούς ή μαθηματικούς τύπους, σύμβολα ή άλλους μη συμβατικούς χαρακτήρες)

- Το ονοματεπώνυμο του μεταπτυχιακού φοιτητή
- Το όνομα του επιβλέποντα και το όνομα του μέλους της συμβουλευτικής επιτροπής

- Ο χρόνος κατάθεσής της

5. Ζητήματα Copyright

Το άτομο το οποίο εκπονεί την μεταπτυχιακή εργασία φέρει ολόκληρη την ευθύνη προσδιορισμού της δίκαιης χρήσης του υλικού που χρησιμοποίησε, η οποία ορίζεται στην βάση των εξής παραγόντων: του σκοπού και χαρακτήρα της χρήσης (εμπορικός, μη κερδοσκοπικός ή εκπαιδευτικός), της φύσης του υλικού που χρησιμοποιεί (τμήμα του κειμένου, πίνακες, εικόνες ή χάρτες), του ποσοστού και της σημαντικότητας του τμήματος που χρησιμοποιεί σε σχέση με το όλο κείμενο υπό copyright, και των πιθανών συνεπειών της χρήσης αυτής στην αγορά ή στη γενικότερη αξία του υπό copyright κειμένου.

6. Διάρθρωση Κύριων Τμημάτων της Μεταπτυχιακής Εργασίας

Η μεταπτυχιακή εργασία πρέπει να είναι διαρθρωμένη κατά τα πρότυπα των επιστημονικών μονογραφιών και μελετών. Πιο συγκεκριμένα, περιλαμβάνονται με την παρακάτω σειρά:

I. Πρόλογος - ευχαριστίες. Γίνεται σύντομη αναφορά στη διαδικασία εκπόνησης της εργασίας και αποδίδονται ευχαριστίες προς όλους όσους (άτομα ή φορείς) συνέβαλλαν με οιοδήποτε τρόπο στην υλοποίηση της. Ιδιαίτερες ευχαριστίες πρέπει να αποδίδονται στα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής, καθώς και σε άτομα ή φορείς που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην υλοποίηση της μεταπτυχιακής έρευνας.

II. Αφιέρωση (εάν υπάρχει).

I. Πίνακας περιεχομένων.

II. Κατάλογος πινάκων, διαγραμμάτων, χαρτών και/ή άλλων εποπτικών μέσων.

III. Περίληψη (1 σελίδα). Αποτελεί μια σαφή και σύντομη περιγραφή του περιεχομένου, της μεθόδου και των συμπερασμάτων της μεταπτυχιακής εργασίας σε μια το πολύ σελίδα.

IV. Εισαγωγή. Παρουσιάζονται αναλυτικά: (α) Το αντικείμενο, οι στόχοι και η σκοπιμότητα της συγκεκριμένης μεταπτυχιακής εργασίας. Ειδικότερα, γίνεται αναφορά στον προβληματισμό που οδήγησε στην επιλογή του συγκεκριμένου θέματος, στους επιμέρους στόχους και τα ερευνητικά ερωτήματα, ή υποθέσεις, προς έλεγχο και διερεύνηση, καθώς και στην αιτιολόγηση της επιστημονικής (θεωρητικής ή/και εφαρμοσμένης) σκοπιμότητας της εργασίας. (β) Η μεθοδολογία προσέγγισης του αντικειμένου της διατριβής καθώς και οι τεχνικές συλλογής, επεξεργασίας και ανάλυσης των στοιχείων. (γ) Η διάρθρωση της εργασίας με σύντομη περιγραφή του περιεχομένου κάθε κεφαλαίου.

V. Κυρίως κείμενο. Χωρίζεται σε αριθμημένα κεφάλαια, κάθε ένα από τα οποία αντιστοιχεί σε μια συγκεκριμένη αυτοτελή ενότητα και τα οποία ακολουθούν μεταξύ τους μια λογική αλληλουχία στην ροή της εργασίας. Τα κεφάλαια είναι σκόπιμο να χωρίζονται σε υποκεφάλαια και εδάφια αριθμημένα κατά το δεκαδικό σύστημα (π.χ. 3, 3.1, 3.1.1). Στα κεφάλαια περιλαμβάνεται το κυρίως αναλυτικό τμήμα της εργασίας. Οι αναφορές στη βιβλιογραφία πρέπει να γίνονται απευθείας μέσα στο κείμενο με το "σύστημα Harvard" π.χ. (Massey, 1984: 145-147), ενώ η πλήρης αναφορά στην κάθε πηγή γίνεται στο τέλος της εργασίας, στη βιβλιογραφία. Δευτερεύοντα ή συμπληρωματικά στοιχεία, σχόλια, διευκρινήσεις κλπ παρατίθενται σε αριθμημένες υποσημειώσεις στο κάτω μέρος της ίδιας σελίδας (footnotes), ή σε αριθμημένες σημειώσεις στο τέλος του σχετικού κεφαλαίου (endnotes).

VI. Συμπεράσματα. Περιλαμβάνεται σύνθεση και συζήτηση των κυρίων ευρημάτων της εργασίας τοποθετημένων στα γεωγραφικά συμφραζόμενα του θέματος καθώς και στο ευρύτερο επιστημονικό πεδίο στο οποίο αυτά εντάσσονται. Επίσης επισημαίνονται αντικειμενικές δυσκολίες που τυχόν προέκυψαν κατά την εκπόνηση της μεταπτυχιακής εργασίας, προτείνονται κατευθύνσεις για μελλοντική έρευνα και παρατίθενται τελικές κριτικές απόψεις και συμπεράσματα του συγγραφέα.

VII. Βιβλιογραφία. Η σωστή αναγραφή των βιβλιογραφικών αναφορών περιγράφεται στην Παράγραφο 7.

VIII. Παραρτήματα (εάν υπάρχουν). Εισάγονται διάφορα στοιχεία βοηθητικής ή συμπληρωματικής σημασίας σε σχέση με αυτή καθαυτή την μεταπτυχιακή διατριβή (πχ ερωτηματολόγια, στατιστικές σειρές, πίνακες, διαγράμματα, χάρτες κλπ που δεν μπόρεσαν να ενταχθούν στο κυρίως κείμενο, αποδελτιωμένα αρχεία, κοκ). Η σύνταξη και παράθεσή τους γενικά ακολουθεί όλες τις παραπάνω προδιαγραφές που αφορούν στην σύνταξη του κειμένου της μεταπτυχιακής εργασίας, ως αναπόσπαστο τμήμα αυτής, συμπεριλαμβανόμενης και της αρίθμησης, η οποία συνεχίζεται στα παραρτήματα απευθείας από το κυρίως κείμενο της εργασίας.

7. Βιβλιογραφία

Στη βιβλιογραφία περιλαμβάνονται όλες οι πηγές (βιβλία, άρθρα, μελέτες, εισηγήσεις σε συνέδρια, στατιστικά δελτία, αναλύσεις στην ημερήσιο και περιοδικό τύπο, ντοκουμέντα οργανισμών, αρχειακό υλικό κλπ) που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκπόνηση της μεταπτυχιακής εργασίας. Η παράθεση γίνεται κατά αλφαβητική σειρά ονόματος συγγραφέα.

Πιο αναλυτικά παρατίθενται κατά σειρά:

- το όνομα του συγγραφέα/ων ή του φορέα
- η χρονολογία έκδοσης (σε παρένθεση)
- ο τίτλος του έργου
- λοιπά προσδιοριστικά στοιχεία

Παραδείγματα:

Liritzis, I., Singhvi, A., Feathers, J., Wagner, G., Kadereit, A., Zacharias, N. and Li, S-H., (2013), *Luminescence Dating in Archaeology, Anthropology and Geoarchaeology. An Overview*. Springer Briefs in Earth System Sciences, Springer (περίπτωση βιβλίου),

N. Zacharias and E. Palamara, Chapter 12: Glass Corrosion: Issues and Approaches for Archaeological Science in *Recent Advances in the Scientific Research on Ancient Glass and Glasses*, Fuxi Gan, Qinghui Li and Julian Henderson (Eds.), 233-248, World Scientific, 2016 (περίπτωση κεφαλαίου σε συλλογικό βιβλίο),

Liritzis, I., Mavrikis, D., Zacharias, N., Sakalis, A., Tsirliganis, N. and Polymeris, G. (2011) Potassium determinations using sem, faas and xrf: Some experimental notes.

Mediterranean Archaeology and Archaeometry 11 (2): 169-179 (περίπτωση άρθρου σε επιστημονικό περιοδικό),

Zacharias, N., Michael, C.T., Bassiakos, Y. and Kilikoglou, V. (2008) TL study on steatite formations: properties and perspectives. *Proceedings of the 4th HSA Symposium, British Archaeological Reports*, (eds Y. Facorellis, N. Zacharias, K. Polikreti) (Περίπτωση εισήγησης δημοσιευμένης σε πρακτικά συνεδρίου),

OECD (1990). *Historical Statistics 1960-1988*. Paris (περίπτωση στατιστικού εντύπου),

ΦΕΚ 33 Α' /14.3.1983 (ν. 1337/1983 για την επέκταση των πολεοδομικών σχεδίων, την οικιστική ανάπτυξη και σχετικές ρυθμίσεις) (περίπτωση κρατικού ντοκουμέντου),

Πρεβαλάκης, Ε., Γλύτσης, Φ. (1975) *Επιτομαί εγγράφων του Βρετανικού Υπουργείου των Εξωτερικών. Γενική αλληλογραφία/Ελλάς*. (Τόμος πρώτος, Foreign Office 32, φάκελλοι 4-34, 1827-1832, μέρη 1 και 2), Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών, Κέντρο Ερεύνης Ιστορίας του Νεότερου Ελληνισμού (περίπτωση αρχειακού υλικού).

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Τρίπολη, 9 Ιουλίου 2018

Ο Πρύτανης

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ